

21 апрель көнне авылдашыбыз шагыйрь Марсель Гыймазетдиновны соңгы юлга озаттуга 30 ел булды.

Ачык йөзле, тәмле сүзле, тирән фикерле, көчле рухлы, ташып торган энергияле, туган якның гүзәллегенә мәдхия язучы якташыбыз Марсель абыйга 1993 елның 19 апрелендә кинәт кенә инсульт була һәм ул безнең арадан бакылыкка күчә.

Туган якның моңлы жырчысы, күпкырлы сәләт иясе, тиз арада бөтен Татарстанга танылуга ирешкән авылдашыбыз Марсель Гыймазетдинов менә инде 30 ел безнең хәтерезбездә саклана.

Марсель Гыймазетдинов – жир кешесе, жир улы иде. Ул көнозын басу-кырларда, колхозчылары янында булды, һәр карыш жир, һәр бөртек башак язмышы өчен тир түгеп, тузанга батып, армый-талмый эшләде. Артта сөйрәлүче колхоз-совхозларны, бушап баручы авылларны аякка бастру, авыл халкына кешечә яшәү өчен мөмкинлекләр булдыру өчен жан атты.

Йөрәк түрәннән шытып чыккан шигырьләрен, басу-кырларын күзләп йөргән арада, тиз генә куен дөфтәренә язып куя торган булган ул. Басулар киңлегә, иртәңгә кояш нуры, саф җилләр исүе кушылып язылган шигырь юллары үзләре жырлап, моң булып ак кагәз битенә ятып барган. Шулай итеп йөзләгән жыр туган шагыйрь сүзләренә.

Саргаямын сагышлардан,

Сәгать саен сагынам.

Сиңа сәлам илтергә дип,

Аккош канат кагына.

Сандугачлар өзеп сайрый

Минем сагышларымны.

Барсыннар әле яныңа,

Борма аккошларымны.

Аккошлар сүзсез аңлаша,

Их, син дә аңла, иркәм,

Аккошлар тәрәзә кагар —

Ач тәрәзәңне иртән.

Әйтергә генә кыймыйсың,

Син дә сөясен, беләм.

Сөеңне язып жибәр.

Аккош канаты белән.

Шагыйрьне соңгы юлга озатырга йөзлэгән кешеләр: авылдашлар, райондашлар, мәктәп укучылары, күрше Алабуга, Әгерҗе, Чаллы, Түбән Кама, Казаннан вәкилләр килде. Халык ташкыны урамнарға сыймады. Авыр, бик авыр иде ул минутларда... Исән чагында яратып, тырышып, тир түгеп иген иккән туган туфрагы кадерле, газиз улын мәңгелеккә үз куенына алды.

Ә бит әле аңа 50 яшь тә тулмаган иде. Аның әле яшисе дә яшисе, туган жирендә ипи-ипекәй үстерәсе, өстәлләребезгә мул сый-ризыклар житештерәсе, жанга якин шигырь-жырларын иҗат итәсе бар иде. Ләкин язмыш-тәкъдир барысын да үзенчә хәл итте.

Шагыйрь вафатыннан соң да аның шигъри юлларына янадан-яңа көйләр языла, матур жырлар туа. Алар радио һәм телевидениедә даими яңгырыйлар һәм безнең күңелләргә якты, жылы хисләр белән иркәлиләр, назлыйлар.

Кешеләргә биреп бетерәсе яратуы һәм туган жиренә карата жан жылысы бөркелеп торган шигырь-жырларын югалтмыйча, кадер-хөрмәттә саклыйсы иде. Авылыбызның бүгенге һәм киләчәк буыннары өчен.

Марсель Гыймазетдинов вафатыннан соң, төбәгебез шагыйрьләре, “Ядкар”челәр, дуслары шагыйрьгә багышлап бик күп шигырьләр иҗат иттеләр.

Фәйзелхак Хөснетдинов
Жыры калды

*Мәктәп елларында яратып укыткан укучым,
шагыйрь Марсель Гыймазетдиновның
якты истәлегенә.*

Күтәрелеп күккә балкытты ул
Авыл офыкларын ялгызы.
Көтмәгәндә кинәт юкка чыкты
Авылыбызның якты йолдызы.

Йолдыз атыла да юкка чыга,
Якты эз калдырып һавада.
Шагыйрь юкка чыкса, жыры кала,
Мәңге ядкар булып дөньяда.

Илгиз Абдуллин

Шагыйрь истәлегенә.

Син ашкындың һаман,
Әй, ашкындың,
Офыкларга карап алдың да,
Ә кичләрен сүнмәс йолдыз булдың,
Үзең генә уйга калдың да.

Жырлар яздың якты көнгә атап,
Яшәү ямен жирдә мактадың.
Болыннарың, урманнарың буйлап,
Иген кырларына атладың.

Син вакытны якасыннан тотып,
Бер мизгелдә очтың ук булып.
Әллә инде галәмне дә кочтың,
Бер мизгелдә жирдә юк булып.

Кайгыларым туфрагыңа тамар
Үлэндәге зәңгәр чык булып.

Рәйсә Авзалова.

Аккошларың кайтыр язлар житкәч...

Явыз үлем алып китте сине

Якты көннән, безнең арадан.

Аккошларың кайтыр язлар житкәч,

Син кайтмассың инде яңадан.

Менә дигән ир уртасы кеше,

Матур-матур жырлар яздың син.

Ижәт көчең ташып торган чакта

Дөньялардан нигә киттең син?

Табигатьне артык яратканга

Жылысыннан мәхрүм булдыңмы?

Күпме жырланмаган жырың калды,

Күпме язылмаган шигырең?

Син тырыштың беткән авылларны

Яңартырга, кабат төзәргә.

Тынып калган авыл урамнарын

Тальян моңы белән бизәргә.

Син үлсәң дә жыр-моңнарың калды,

Яшәр алар гомер-гомергә.

Язын кайтыр тургай моңы булып,

Ә жәйләрдә башак шавында.

Фәния Шакирова

Балкыр өчен жирдә хаклысың.

Безнең арабыздан вакытсыз киткән ижәт дуслым,

авылдашым Марсель Гыймазетдинов гаиләсенең,

туганнарының авыр кайгысын уртакалашам.

Аңа багышланган шигыремне җибәрәм.

Авылыбызның бер улын югалттың,

Бик вакытсыз китте арадан.

Шигърияттә йөзек кашы иде,

Кайталмасың инде яңадан.

Бу дөньяда вакытсыз китүдән

Янды, көйде бик күп йөрәкләр.

Каберендә тыныч йокла, дускай,

Бездән сиңа изге теләкләр.

Ижатыңда саф йөрәгең белән

Саф мәхәббәт, яшәү, дәрт бирдең.

Хезмәтендә бар көчеңне куеп,

Халкың өчен икмәк үстердең.

Киттең, ләкин исемең, даның калды,
Син бу жирдә мәңге балкырсың.
Хезмәт иттең сөйгән халкың өчен-
Балкыр өчен жирдә хаклысың.

Роберт Набиуллин

Яшьлегемә сәяхәт.

Бу шигырем яшьлегемне сагыну һәм дустым Марсель Гыймазетдинов авылыбыз Тойгуҗада эшләгән вакытта бергәләп басу-кырлар, урман-таулар, чишмә буйларында йөргән хатирәләр турында. Ул табигать кочагында үзенең шигырьләрен илһамланып укый, мине дә иҗәткә рухландыра, язарга өнди иде.

Иркен сулап йөрдек туган якта,
Сандугач моң сузды таңнарда.
Урман-кырлар,шаулап аккан сулар,
Нинди рәхәт туган якларда.

Атлыйм алга, туктый алмыйм ялга.
Әх, авылым, тып-тын зәңгәр кичләрең.
Истән чыкмый дустым белән бергә
Салкын чишмә суы эчкәннәр.

“Ышна” тау ягыннан кояш чыга
Киң жиһанга сибеп нурларын.
“Төбәк” урманы, имәнле тауларны
Сәламлиләр шигъри юлларым.

“Корбан ай” ягында жылы кояш,
“Чыршылы бүлөгем”- саф һава.
Инләп-буйлап без йөргән жирләрдә
Күңелләргә табам мең дөва.

“Нарат борыны”ның жир жиләге,
“Ачы” әрәмәсе, баланы!

Кая китеп кайларга барсам да
Сездәй татлы жирләр табаммы?

Шул жирләрдә калган бала чаклар,
Яланаяк үткән эзләрем.
Йөрөп туя алмыйм туган жирләремдә,
Туган якны күреп туймый күзләрем.

Фазыл Шәех.

Син яшәрсең әле жырларыңда.

*Вакытсыз вафат булган шагыйрь дустым
Марсель Гыймазетдинов истәлегенә.*

Апрель жиле, әй, елады үксеп,
Дустым, синең кабер өстендә...
Сибелдең син сагыш моңы булып,
Күкләреңнән егылып төштең дә.

Шул мизгелдә жаннар тетрәп куйды,
Сызылып алды күңел кыллары.
Тургай күтәрелде сине эзләп,
Моңы белән иңләп кырларны.

Омтылган да идең чын йөрөктән
Дөньяның бар йөген кочарга.
Мәдхияләр яздың туган жиргә,
Туган яктан китмәс кошларга.

Ярсый иде синең кайнар йөрәк
Мескен хәлен күреп татарның.
Борчый иде сине яллары да
Чабышларга барган атларның.

Якты язга оча аккошларың.
Сагышларын алып сөюнең.
Ник соң безне кайгыларга салып,
Иртә килде сиңа бу үлем?!

Апрель жиле әй елады үксеп,
Дустым, синең кабер өстендә...
Син яшәрсең әле жырларыңда,
Сөю тулы назлар төсендә.

**“СИҢА ДИЕП МОҢЛЫ БЕР ЖЫР ЯЗДЫМ,
СӘЙЛӘННӨРДӘЙ ТЕЗЕП ХИСЕМНӘН...”**

Наил Тимербаев

Марсель абый бәете.

Туп-туры карадың да, ник моңсу күренәсең,
Әйт, матурым, серләреңне, ник шулай тилмерәсең.
Әй, матурым, китәмен мин, инде ялгыз каласың,
Миңа туры карагандай, кемгә туры карарсың

Син, Ходаем, үзең алдың карлыгачның баласын,
Ялгыз ташлап китәм инде балаларым анасын.
Шигырь яздың, тиз китәрмен, дип, киттең мәңгегә,
Тиз киттең дә сүндереп лә йөрәгемне гомергә.

Бакчабызга орлык чәчтем – чәчкәләрем үрләми,
Без корган мәхәббәт уты сүнми дә ул, сүрелми.
Киштәләрдә китапларың, төшләремә кермисең,
Мине ташлап киттең, ник өй түрендә күренмисең.

Бар да яхшы булыр диеп, сакламадың үзеңне,
Ял да итми китеп бардың, тыңламадың сүземне.
Иллә яшем тула – шатлыклар да, китә кайгылар,
Калганнары инде артта калды – усал язмышлар.

Еллар үтәр, кайгы үтәр, шундый авыр булса да,
Сезгә хәер-дога юллыйм, күз яшьләрем тамса да.

Сагынам...

Сагынам...

Коңгырт кара күзле
Уйчан бер әдипне сагынам,
Эзлим аны туган якларыннан,
Киң арыш, бодай кырларыннан,
Хуш чәчәкле болын – тугайлардан.

Сагынам...

Уйчан сүзле әдип
Һәр агачның телен белә иде.
Һәр кешегә кушылып көлә иде.
Пәһлевандай олуг жанлы иде,
Истә генә булып калды инде.

Сагынам...

Коңгырт кара күзле
Хисчән бер әдипне сагынам.
Еллар аша аны эзләп барам,
Шигырьләрең безнең телләрдә.
Ә җырларың күңелләрдә һаман.
Сагынам..

Гайшә Сәгъдиева

Һаман безнең белән.

Исән булып йөрисендер кебек
Син бүген дә безнең арада.
Ләкин юк бит, шуңа әрни йөрәк,
Очрату юк сине кайда да.
Шигъри моңың туар һәр иртәдә
Сискәндереп көн дә уята.
Үлеменң шундый кинәтлеге
Әрнеткечле хисләр уята.
Кыска булган, ай-һай синең гомерең
Мәңге дәвам итәр бу жирдә,
Изгелекле, йомшак саф күңелең
Тояр төсле аны үзе дә.
“Яхшылыкны жирдә ятмый!” – диләр,
Шуңамы соң изге булдың син.
Көләч йөзле, шаян, туры сүзле
Шәхес булып истә калдың син.
Һаман безнең белән яшәү өчен
Күпме эшләр жирдә калдырдың.
Йөрәк жылың белән кышларда да
Язгы тамчыларны тамдырдың.

Һәр язда әйләнеп кайтырсың.

Язларны өзелеп яраттың,
Язлардан алмадың күзеңне.
Шуңамы ашкынды күңелең,
Язларда сизенеп үлеменңе?
Игенченең эш башы, өмете
Һәр елны тоташкан язларга,
Табигать яшәрә, яңара,
Бар ямен бирә ул аңарга.
“Язның бер көне ел туйдыра”, - дип
Уңган игенчеләр эшне башкара.
Жирне, игенчене хөрмәт итеп
Үрнәк булып калдың башкага.
Язларда әйләнеп кайтырсың,
Син һаман яшисең яз белән.
Язгы моң хисендә йөзгәнгә
Һәр язда кайтырсың, дип беләм.

**Николай Климов,
Шагыйрьнең вафатына.**

Язмыштан узмыш юклыкның
Шаһиты ич бу “жиңеш”.
Гыйльфанович вафат, диләр,
Инде Марсель “юк”, имеш.

Юк, шагыйрь Марсель Гыймазны
Юк итү ансат булмас...
Кылган изге гамәлләрен
Һичкайчан онытып булмас.

Ул житәкләгән “Ядкарь»дә
Карт булсам да яшь идем.
Хак: гүренә туфрак сипкәндә,
Яшем түгеп баш идем.

“Ядкарь”не ядкарь итәргә
Сикәлтәләр кичте ул.
Аяныч: барыбызны “ятим” итеп,
Мәңгелеккә күчте ул.

“Гомер җырда калсын”. Рәмзия Мөхетдинова китабыннан

